

"NAŠ GLAS" izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščenice in upokojenke

Mednarodni zadružni dan

Iz prav dobro urejevanega ljubljanskega »Zadrujarja« posnemamo ta zanimivi in aktualni članek, ki ga priporočamo v premislek zlasti vsem tistim tovarišem, ki še skeptično gledajo na naše zadružno gibanje. Članek pravi:

»Letos bomo praznovali mednarodni zadružni dan 3. julija. Brez razlik stanu, narodnosti in vere se bomo zadrujarji vsega sveta obrnili k občestvu človeške družbe ponovno opozarjajoč, da morejo le ideje, ki vodijo naš pokret, storiti solidno in pravično osnovo gospodarskega in socialnega sožitja med poedinci in narodi.

Zadružništvo, z gospodarskega vidika motreno, predstavlja najbolj naroden in radi tega najbolj preprost način zadovoljitve materialnih potreb po najkrajši in zato najcenejši poti. Razen tega zadružništvo omogoča racionalno in ekonomično izrabo gospodarskih energij posameznikov in celih narodnih plasti. Brez zadružništva se te energije mnogokrat trošijo preko mere in meje in ne dosežejo sorazmernega in pravega učinka. Le enotnost v gospodarskem hotenju, sloga v delu, združitev vseh sil posameznikov na potu k skupnemu cilju more jamčiti za uspeh.

Zadružništvo ima mnogo nasprotnikov. Pri nekaterih je v načelu osovraženo. To so tisti, ki jim odvzema posredniški dobiček. Drugim niso po volji metode, ki vodijo zadružni pokret: zlasti miren, evoliucijski gospodarski princip in načelo politične nevtralnosti. Ti bi hoteli, da se zadružništvo vpreže v strankarsko in razredno borbo. Dokler zadružništvo tega ne stori, dokler ne zapusti stališča zasebne lastnine, tako pravijo, je v službi kapitalizma in nič boljše od njega. Na tem mestu se ne bomo povračali na utemeljevanje, zakaj se nam zdi, da bi bila taka pot iz načelnih razlogov zgrešena; najmanj pa, kar mora vsakdo priznati, da bi v dejanskih okoliščinah zadružništvo neizmerno škodovala.

Toda o tem morda kdaj pozneje.

Mnogo jih je — tudi takih, ki so sicer pristaši zadružne misli —, ki menijo, da je zadružništvo odmerjeno razmeroma neznatno gospodarsko področje; da ne more preko konsumnih, kreditnih, nabavljalnih in manjših produktivnih zadrug. Razen tega, da gre samo za poedine materialno šibkejše sloje, ki jim zadružništvo more nekoliko pomagati. Da bi zadružništvo moglo poseči globlje v sedanji gospodarski red in ga v temeljih preobraziti, to se jim zdi nemogoče. Tudi takih danes ne bomo prepričevali, da se glede tega v mnogočem očitno motijo, v mnogočem pa so preveliki pesimisti. Razgled po zadružnem svetu bi pač moral vsakogar uveriti, da zadružništvo že danes ni utesnjeno v tako ozke meje in da obstojajo pogoji še za njegov širši razmah.

Kakor je mnogo takih, ki zadružništvu nasprotujejo iz razlogov lastnega profitorskega koristoljublja, mnogo, ki mu odrekajo možnost širokega razvoja in odločujočega gospodarskega pomena, tako so številni tudi oni, ki

nimajo vere v istiniti obstoj in upravičenost zadružne ideologije. Da bi bilo zadružništvo več kot zbiranje ekonomskih sil gospodarsko šibkejših slojev za dosego zgolj materialnih koristi, da bi vsebovalo razen in preko tega še možnost vzgajati človeka in družbo k socialnemu, duhovnemu in moralnemu napredku, to so po njih mnenju fantazije in prazne marnje. Zadružništvo jim je pač poseben način, kako zadovoljiti, kakor smo rekli, po najcenejši poti človekove gospodarske potrebe, s tem pa da je naloga zadružništva tudi izčrpana.

Gotovo teh tudi danes ne bomo mogli uveriti, da gledajo na zadružni pokret preveč površno. Škodovati pa ne more, če jih opozorimo in jim priporočamo v razmišljanje sledeča dejstva:

Potreba in volja, strniti svoje gospodarske moči na zadružni podlagi, bi že od vsega početka zagrabila v prazno, če bi se zadrujarji ne zavedali, da je človek bitje, ki stoji nad ostalo živo in mrtvo narodo, da je vsak individuum enakovreden drugemu, da mora med vsemi vladati razumevanje in solidarnost. Zadružna misel ne bi mogla uspevati, če zadrujarji pravkar omenjenega spoznanja ne bi uvaževali, tega načela ne bi propagirali in nanj stalno opozarjali. Že s tem pa zadružništvo vrši eminentno izvengospodarske naloge. Prav tako moramo priznati, da zadružništvu ne bi bilo potreba ničesar žrtvovati za vzgojne, izobraževalne in ostale kulturne namene, če bi bilo samo gospodarski pokret. Ker pa tudi to priznava kot svojo dolžnost, ki jo prostovoljno in v veliki meri izpolnjuje, dokazuje, da se zaveda tudi izvengospodarskega svojega programa.

Že spričo teh dveh pravkar navedenih dejstev, izmed katerih sega prvo v socialno in moralno zavest človekovo, drugo pa to zavest praktično dokumentira, ne moremo zanikati, da korenini zadružna ideja v določenih pogledih na človeka in na človeško družbo. Iz tega pa sledi, da obstoja in mora obstojati tudi zadružna ideologija, to je sistematičen prikaz gospodarskih in duhovnih osnov zadružnega gibanja. Zdi se mi, da je izhodišče in jedro tega sistema človečanska misel in da moremo zaradi tega zadružništvo imenovati, kakor smo to že nekoč storili: gospodarski humanizem.

Ko smo tako porabili mednarodni zadružni dan v razmišljanju, kaj je in kaj hoče zadružništvo, ko smo na kratko razmotrili stališča, ki ga do njega zavzemajo drugi, in ko smo se morda zopet vsaj nekoliko utrdili v prepričanju, da smo zadrujarji na pravem potu, je treba, da se na ta dan obrnemo tudi k sebi samemu in se vprašamo, ali se, priznavajoč to svojo idejo, tudi praktično po njej udejstvujemo, ali smo tudi v vsakdanjem življenju pravi zadrujarji? Teorija sama je mnogo premalo; spoznanju mora slediti delo. Le tedaj lahko upamo, da naš pokret na svoji poti ne bo zastal, temveč se do vseh možnih mej širil in postal in dosegel to, za kar ga smatramo in kar od njega pričakujemo.

Nekvalificirani

Iz zagrebškega lista za javne uslužbenke in upokojenke »Naš Glas« objavljamo v prevodu sledeči aktualni članek, ki tvori nekako idejno nadaljevanje uvodnika »Pravica do polne pokojnine«, ki smo ga objavili lani.

»Vprašanje kvalifikacij je že davno rešeno z našimi pozitivnimi zakoni, tako da se za vse stroke javnih usluž-

bencev zahteva določena izobrazba, to je sposobnost, da bo dotični mogel, znal in umel opravljati zaupani mu posel. To izobrazbo mora vsak uslužbenec dokazati z uradnimi listinami že pred nastopom službe, pokazati jo mora pa najprej v pripravljalni službi, pozneje pa tudi v teku vsega svojega službovanja. To je eden glavnih, sploš-

nih pogojev za sprejem v državno službo in z vzakornitvijo tega načela smo končno stopili v vrsto držav z najpopolnejšo upravo. Izjeme so se storile v prehodnih določbah za tiste drž. uslužbenke, ki jih je zakon našel na položajih brez predpisane kvalifikacije. Velik del teh uslužbencev sedi še danes na mestih, katera bi prav za prav že davno morali zapustiti, in to tako v službenem interesu kakor tudi v interesu ugleda uradniškega stanu — izvzemši seveda redke, zato pa častne izjeme. Tako se je dogodilo, da se je ustvarila zakonita možnost za izigravanje načela kvalifikacije. Te možnosti so se bivši režimi pogosto posluževali tako, da se še danes, zlasti v državni službi, nahaja veliko število uslužbencev ne samo brez predpisane, temveč sploh brez kakršnekoli kvalifikacije. Še danes so zlasti v upravni stroki na višjih odgovornih položajih ljudje brez slehernih kvalifikacij, razen če najnavadnejše znanje pisanja in branja, osnovno ali vajeniško šolo smatramo za zadostno kvalifikacijo.

Ta stvar je notorična. Če bi stvari koristilo, bi mogli naštetih brez števila primerov, ker smo si jih zapomnili. Tem ljudem se je posrečilo, da so zmedli najenostavnejša upravna vprašanja na ozemlju svoje pristojnosti, in kar je najhuje, uspelo jim je, da so v ljudstvu zasovražili oblast in izvali vtisk, da so organi oblasti tlačitelji ljudstva, torej ravno narobe od tega, kar neprenehoma poudarjajo protektorji in zaščitniki takih uslužbencev.

Če bi se bilo prenehalo s takim načinom izpopolnjevanja uradniškega staleža, se pri tem vprašanju ne bi dlje zadrževali. Ker pa taki primeri ne prenehajo in je g. finančni minister naznanil redukcijo državnih uslužbencev, v prvi vrsti nekvalificiranih in pogodbenih, je treba opozoriti, da je zdaj prilika za najdoslednejše izvajanje načela kvalifikacije in da se nekompromisno očisti upravni aparat vseh elementov, ki ne spadajo vanj.

Da se bomo bolje razumeli, bomo navedli tudi razloge, zaradi katerih smo proti sprejemanju in puščanju nekvalificiranih v drž. službi.

Vsak državni uslužbenec se mora pri svojem delu predvsem držati zakonov, nato pa bdi, da se tudi drugi državljanji drže zakonov. Prvi pogoj za opravljanje te častne službe je ta, da ima njen izvrševalec sam čut spoštovanja pred zakonom in, da ga smatra kot izvor pozitivne volje, nastale v interesu vsakogar in vseh, in da se po-

polnoma uživi v zakonsko etiko. Da si pridobi te lastnosti, je potrebna sistematska vzgoja. To si je pa mogoče pridobiti samo od rane mladosti in to skoro izključno le v dobro urejenih učiliščih, kjer vlada težnja za znanjem, resnico in dosego priznanih vzorov. Nobena življenjska izkušnja, najmanj pa so grenka razočaranja v življenjski borbi zmožna nadomestiti dobro šolsko izobrazbo, kakor tudi različni tečajji, praktična služba in slični nadomestki ne morejo kandidatu za uradniško službo vsaditi teh temeljnih lastnosti.

Obiskovanje šole, zbiranje znanja in strokovno izobraževanje narede kandidata sposobnega za izvrševanje službe, s prakso pa vse to sam spopolnjuje. Šolanemu uradniku bo vsekakor teže spodrsnilo na življenjski poti in teže od nešolanega bo prišel navskriž z zakonom, bo pa tudi laže doumel svojo dolžnost, da bo tudi kot izvrševalec oblasti ljudstvu prijatelj in učitelj.

Nekvalificirani uradnik ni o vsem tem nikdar niti slišal niti se tega ni nikoli učil, ker se je najbrž ukvarjal s popolnoma drugimi posli, se ni pripravil za uradniški poklic, pa zato čisto naravno ne more niti imeti tistih temeljnih pogojev, brez katerih si ni mogoče predstavljati opravljanja javne službe.

Tudi za najenostavnejšo obrt je potrebna dolga vaja in posebna izobrazba, za vse je potrebna določena kvalifikacija, kako torej, da ne bi bila potrebna za težki in odgovorni poklic javnih uslužbencev? Nekvalificiranim se torej mora odreči sposobnost, da opravljajo tako službo, in tega jim ne more nadomestiti niti dobra volja, niti kakoršnokoli obziri.

S stanovskega vidika pa ni prostora za nekvalificirane v državni službi zato, ker zasedajo mesta in položaje, katere bi morali zavzeti šolani uradniki, namreč tisti, ki prihajajo za nami. To so številni absolventi raznih šolskih zavodov s popolno kvalifikacijo, pridobljeno s težkimi in dragimi študijami. Če razen tega še upoštevamo, da nekvalificirani praviloma zaradi pomanjkanja znanja in moralne moči le prepogostoma prihajajo v navzkrižje z zakonom, s čemer se oblati ves uradniški stan, je pravilna odločba g. ministra, da jih reducira in jim tako za vselej zapre pot v državno in sploh v javno službo. Vsa javnost, zlasti še uradniška, pričakuje, da se bo ta odločba izvedla vestno, temeljito in odločno.

Celibat učiteljic

Poročali smo že ponovno o določbi letošnjega fin. zakona, ki prepoveduje učiteljicam omožitev z učitelji in določa zanje odpust iz službe, če to vseeno store.

O tem je predsedniški zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja izdal dne 30. maja po daljšem obravnavanju sledečo resolucijo:

Finačni zakon za leto 1937./38. je prinesel v svojem § 33. novo določbo, s katero se uvaja delen celibat za učiteljice.

Ta določba pomenja novo izgubo pravic za učiteljice kot državne nameščenke in državljanke. Jemlje jim pravico proste izbire življenjskega tovariša in jih utesnjuje s tem v ustavno zajamčenih pravicah in enakopravnosti, ki jim jo je po ustavi priznaval doslej v celoti tudi uradniški zakon. Poleg tega navajamo še sledeče negativne strani, ki bi se pokazale pri izvajanju zakonske določbe o celibatu učiteljic:

V narodni skupščini se je utemeljevala vzakornitev celibata z velikim

številom brezposelnih učiteljev, ki bi prišli s prestankom službe v zakon vstopivših učiteljic lahko do zaposlitve.

Po uradnih podatkih pa je danes samo v dravski banovini nad 250 razredov in šol brez učitelja, poleg tega pa bi bilo treba večje število obstoječih šol razširiti in prenapolnjene razrede razdeliti. V drugih banovinah je v tem pogledu stanje še slabše. Dokler se nahaja naša narodna šola v takem položaju, je nemogoče govoriti o nadprodukciji učiteljskega naraščanja, nasprotno je učiteljstva še vedno premalo.

Vseh poročnih učiteljic je v dravski banovini 850, od teh omoženih z učitelji narodnih šol in z upokojenimi učitelji okrog 400. — Ostalih 450 učiteljic odpade na vso 35 letno službeno dobo, torej povprečno na eno službeno leto 13. To neznatno število jasno kaže kako malo uspešno sredstvo za pobijanje brezposelnosti je uvedba celibata za učiteljice.

Po vzakonjeni določbi dobijo odpuščene učiteljice odpravnino v višini enoletne plače in položajne doklade, če imajo nad 10 oziroma nad 5 let službe. Odpravnina se izplačuje iz istih proračunskih kreditov, iz katerih se plačujejo plače in položajne doklade. Proračunska mesta poročenih učiteljic torej tako dolgo ne bodo prosta, dokler ne mine od dneva njihove odpustitve šest oziroma dvanajst mesecev, za katero dobo prejmejo odpravnino. Z ozirom na zakonsko določbo, da se morejo izvrševati nove postavitve le na proračunsko prosta mesta, za toliko časa ne bo mogoče postaviti na dejansko izpraznjena mesta nobenega učitelja, za kolikor mesecev je bila s proračunskega mesta odpuščeni učiteljici izplačana odpravnina. V tem času bi bilo zato pomanjkanje učiteljskih oseb še večje in še več bi bilo razredov brez učiteljev. Izvajanje te določbe bi pomenilo zato zgolj škodo za izobrazbo naroda.

Četudi stojimo na stališču, da je treba čimprej spet vzakoniti načelo: »Za enako delo enako plačilo« in bomo, kakor doslej, tudi poslej stremili za tem, da se priznajo poročenim državnim uslužbenkam prav isti prejemki, kakor neporočenim, vendar ugotovljamo, da bi pomenilo izvajanje zakona o celibatu tudi v gmotnem oziru obremenitev za državo in banovino.

Poročene učiteljice ne prejema niti osebne doklade niti stanarine in kuriva. Namesto njih došli učitelji pa bi vse to prejeli. Ker dokazujejo po vsi državi razredi in šole brez učiteljev, da ni prišlo do vzakontivce celibata za učiteljice zaradi nadprodukcije učiteljstva, marveč zgolj in samo zaradi finančnih razlogov, sledi iz gornjega jasno, da bi bilo tudi v tem oziru nemogoče doseči namen, iz katerega je prišlo do omenjene zakonske določbe. Če država danes ne more ob manjših prejemkih poročenih učiteljic zasesti vrzeli na šolah, bo mogla ob večjih prejemkih neporočenih to tem manj.

Gornje navedbe jasno kažejo neučinkovitost zakonske določbe o celibatu za učiteljice. Ta določba ne bo mogla v ničemer prispevati k zmanjšanju brezposelnosti med učiteljskim naraščanjem, pač pa je ustvarila že danes med učiteljicami občutek velikega prikrajšanja na ustavno zagotovljenih pravicah, kar bi ob daljšem trajanju imelo lahko samo neugodne posledice za delo učiteljic na narodnem izobraževanju sploh. Zato

prosimo, da se ne pristopi k izvajanju določbe o celibatu, ki naj se ob prvi priliki ukine, bodisi v primeru, da se izpremeni šolski ali uradniški zakon, bodisi z novim finančnim zakonom.

Priznanje in pohvala

Finančni minister je izdal dne 22. maja 1937 pod štev. 17.900/I obširno okrožnico, ki je bila po njegovem nalogu sporočena vsem uradnikom in uslužbenecem vseh uradov in ustanov finančne uprave v državi.

V ti okrožnici navaja minister uvodoma, da so finančna oblastva v minulem proračunskem letu dosegla precej več dohodkov od raznih državnih davščin, taks in monopolov, kakor je bilo predvideno s proračunom samim. O tem smo poročali že zadnjič v »Vestniku«. Zato je finančni minister spričo tega nepričakovano zadovoljivega rezultata sporočil vsem finančnim organom naslednje:

»Zadovoljivi rezultati so se mogli doseči samo z veliko vestnostjo in marljivostjo vseh finančnih organov, tako davčnih kot carinskih, organov fin. kontrole, monopolskih, kakor tudi vseh drugih. Ne bom našteval zaslug poedincev za ta uspeh. Težko bi bilo izločiti tiste najnezatnejše uslužbenke, ker ravno veliko število tistih najnižjih uslužbenecv brez imena, ki sodelujejo pri teh poslih prav tako zasluži polno priznanje. Njihovo podrobno delo se vidno ne opaža, toda marljivost, vestnost, poštenost, požr-

tvovalno in nesebično delo prav vseh njih prihaja do vidnega izraza v skupnih zneskih in zadovoljivih rezultatih pobiranja državnih davščin v minulem proračunskem letu. Mimo teh najnižjih sodelavcev pripada zaslug za tako lepe rezultate tudi vsem drugim mlajšim in starejšim uradnikom, zlasti predstojnikom posameznih višjih in nižjih izvršnih oblastev in uradov. Tudi vsi ti so s pravičnim in marljivim delom, temeljitim in smotrenim organiziranjem vseh poslov, zvezanih s predpisom in pobiranjem posameznih vrst državnih davščin, sodelovali pri tem končnem zadovoljivem in lepem uspehu.

Kot finančni minister, ki mu je z upana vrhovna uprava nad fin. resorom, želim vsem fin. organom za njihovo zvesto, vestno in nenavadno marljivo delo v teku minulega proračunskega leta izraziti vse priznanje in pohvalo.

To mi je še prijetneje, ker se je tak uspeh dosegel zgolj na reden način, brez večjega in obširnejšega uporabljanja izrednih izvršnih ukrepov, ki so se uporabljali prej. To moje priznanje dela se nanaša na vse uslužbenke podrejenega ministrstva, ki so v ka-

kršni koli lastnosti sodelovati pri zbiranju drž. dohodkov v minulem proračunskem letu.

Predstojniki posameznih podrejenih uradov naj na viden način to moje priznanje sporoče vsem podrejenim organom in naj jih ob ti priliki pozovejo in jim priporoče, naj se temu važnemu in resnemu delu za zbiranje državnih dohodkov tudi v bodoče najzvesteje posvetijo in naj opravljaju svoje službe poverijo tudi v bodoče vso pazljivost, energijo, vestnost, vstrajnost in marljivost. Posebe je pri tem opozoriti vse uradnike in uslužbenke, naj se pri izvrševanju dolžnosti vselej izključno drže zakonitosti in naj v službenem in zasebnem občevanju

z ljudstvom kažejo vso pozornost, dostojnost in lepo obnašanje — vse to, kar ne krasi samo državnega uradnika, ampak tudi slehernega človeka. Samo s tako vestnim in poštenim delom moremo rešiti velike naloge, ki nam jih je postavil finančni in gospodarski položaj naše kraljevine in samo s takim delom se pravilno pojmuje naša delikatna in zelo odgovorna dolžnost, katero je vsak posamezni uslužbenec ob vstopu v državno službo vzel nase. Niti malo ne dvomim, da se bodo tudi v bodoče vsi potrudili, da bodo rezultati njihove pridnosti, poštenosti in zvestobe v opravljanju zaupane jim službe kronani tudi v prihodnje s tako lepimi vidnimi uspehi.«

Težnje poštnih uradnic

Pri beograjski sekciji Združenja uradnikov p. t. t. stroke je poseben ženski odsek, ki je nedavno sprejel resolucijo o poglavitnih zahtevah ženskih poštnih uslužbenk. Po sklepu posvetovanja tega odseka so v ta namen izbrane odposlanke predložile poštnemu ministru resolucijo in mu razložile poglavitne težnje.

Resolucija vsebuje predvsem zahtevo, naj se omoženim uslužbenkam vrnejo rodbinske doklade, katere jim je znana uredba iz septembra 1935 odvzela. Zvaničnice v p. t. t. stroki, ki so opravile z dobrim uspehom državni strokovni izpit, naj se prevedejo v ustrezne uradniške skupine, kjer pa jim doslej ni bilo dovoljeno opravljati izpit, naj se jim to dovoli. Pri napredovanjih naj se sorazmerno upoštevajo tudi ženske, tako da ne bodo stalno zastopane za moškimi. Omoženim uslužbenkam-materam naj se priznajo olajšave pri opravljanju službe, da se bodo mogle bolj uspešno posvetiti vzgoji in oskrbi otrok.

Na njihovo predstavo je poštni minister odgovoril, da so zahteve gle-

de rodbinske doklade za žene upravičene. Toda za ugoditev ti želji bi bilo treba 600 milijonov din(?), katere bi moral preskrbeti finančni minister. Sedanja uredba o dokladah pa more spremeniti samo celokupna vlada, kateri bo poročal in priporočil to stvar. Glede prevedbe poštnih zvanic je minister izjavil, da je že ob obravnavanju proračuna predložil amandman v tem smislu. Ko so ga obravnavali v skupščini, je bil odbit, ker je bil minister ravno službeno odsoten in se ni nihče zavzel za ta upravičeni predlog. Tudi glede nepravilnega zastopljanja žensk pri napredovanju bo poštni minister popravil prejšnje napake. Sploh hoče vsem uslužbenecem, ne samo ženskam, omogočiti, da se bo enako in objektivno ravnalo z vsemi in da bodo vsi napredovali po istih pravičnih načelih. Glede olajšanja službe uslužbenkam-materam z otroki bo pa skušal doseči, da pridejo polagoma vse na taka službena mesta, kjer je že uvedeno enkratno dnevno uradovanje, s čimer jim bo briga za družino znatno olajšana.

Naše mariborske zadruga

III.

Izmed mariborskih zadrug je zadnja zborovala kreditna zadruga drž. uslužbenecv dne 5. maja t. l. v mali dvorani Narodnega doma ob lepi udeležbi članov. V petek pred občnim zborom je izredni občni zbor spremenil pravila v toliko, da je ukiniteljski sistem. Predsednik dr. Jančič je prečital poročilo uprave, ki omenja uvodoma, da mora ugotoviti žalostno dejstvo, da prejemki drž. uslužbenecv ne obsegajo eksistenčnega minimuma. Zato se morajo vedno znova zadolževati, kakor hitro nastopi v družini iz-

reden dogodek, kakor bolezen, smrt, premestitev, študij otrok itd. Državni nameščenci ne bodo mogli prebroditi težke krize normalnim potom. Rešiti jih more le znatno povišanje prejemkov ne samo na stopnjo pred 26. sept. 1935., ampak še mnogo več, ker so cene življenjskim in gospodarskim potrebščinam občutno zrasle.

Zadruga se je znatno povečala glede števila članov kakor tudi glede poslovanja, kakor poudarja tudi zvezni revizor v svojem poročilu. Zaupanje v zadrugo vidno narašča tudi med

A. Birabeau:

POTOVANJE

Prav res, gospod Baudreix nima ravno predličnih lastnosti! Ampak nečesa mu pa ni mogoče odreči: potovati zna! Dobro se spozna v težavni umetnosti proučevanja vozniških redov, oddajanja prtljage in pravične razdelitve napitnin. Zelo lepo, kajne? Toda manj lepo je pa, da ga je ta potovalni smisel polagoma pripravil do tega, da smatra svoj zakonski dom samo še kot vmesno pristanišče. Kot pristanišče, v katerem sicer zanesljivo pristaneš, ki ga pa spet čez malo časa zapustiš. Ob vsaki vrnitvi prekipeva samega veselja. Sijajno! Saj vendar ni nič lepšega, kakor biti spet med svojimi štirimi stenami. Kako lepo je vendar doma!

Toda ko mine par tednov, najde gospa Baudreixova nekega dne odprt voznik red na močevem pisalniku. Tedaj se ji razpočegne obraz. Zakaj gospa Baudreixova ne spremlja svojega moža na potovanjih. Enkrat samkrat je poskusila, in sicer je bilo to njeno poročno potovanje — a ta poskus se ni posrečil.

Gospod Baudreix potuje namreč samo zato tako udobno, ker ne gleda na stroške. Spada namreč k ljudem, ki za malo južino, ki jo prisiljeni morajo pojesti v vlakcu, kupijo kar celo jedilno košarico z noži, vilicami, prtiči, kozarci in krožniki. In gospa Baudreixova? Čeprav ni ravno skop, se ji je vendar zdelo, da je treba misliti tudi na bodočnost.

In tako je prišlo, da se gospa Baudreixova na tistem imenitnem popotovanju ni predala čaru potovanja — temveč je le neprestano računala, da so lepe sobe in ljubeznivi smehljivi natakarije za dvojce oseb vse predragi. To ji je pokvarilo vso

zabavo, njenemu možu pa takisto. In od tedaj ni bilo več govora o tem, naj gre gospa Baudreixova z njim na popotovanje.

Toda kakšne so bile posledice? Povem vam: saj vendar nima smisla, imeti talent, če ga nihče ne more občudovati. Tako je bil za gospoda Baudreixa užitek samo, polovičen, če se je moral sam prepričati o tem, da je umetnik v pripravljaju nenadnih južin na prostem. Skratka: če lastna žena ne gre z njim, se pelje pa z drugo. Z drugo — v množini! Zakaj — čeprav vselej napiše na prijavnici: gospod in gospa Baudreixova iz Pariza, vseeno gospa ni zmeraj ista. Potrebuje pač širši krog občudovalcev. Toda resnična gospa, kateri pošilja brzojavke: »Pridem soboto 16. ura mnogo poljubov«, v resnici s tem ni prav zadovoljna, ker mora posojati svoje ime drugim. Zakaj brzo je vse izvedela. Nagonska ljubosumnost ji je povedala, in Baudreix se je naglo zagovoril. Če ravno ognjevito opisuje slavno popotovanje, ne pazi tako natančno na vsako besedico, na primer: »Nato sva se midva odpeljala z vozom domov...«

»Midva?«

Lahko se popraviš in pojasniš, da si s tistim »midva« mislil nekega starega Angleža, ki si se seznanil z njim. Ampak — to ne učinkuje.

In gospa Baudreixova trpi. Najprej v sreču in nato v ponosu. Kakšno vlogo pa igra? Vlogo zapuščenih žene! Za nekaj časa zapuščen — in to je še bolj poniževalno. Vlogo gospodinje, ki ji pusti ključ, da varuje hišo med gospodarjevo odsotnostjo. Biti more samo smešna ali vznepati sočutje: nič zavidanja vrednega!

Kaj naj stori? Se pritoži? Pri tem lahkomišlezu? Zaman veš trud! Moški so sprva potrpi, prisegajo, da se poboljšajo in nato se začne iznova. Naj ga zapusti?

Saj ga vendar ljubi! Zato stori nekaj mnogo enostavnejšega: pri prvem moževem popotovanju odslovi posle in spusti vse zavese. Vsi prijatelji naj le mislijo, da spremlja moža na popotovanju. Njena čast je rešena.

Seveda, seveda, ampak prav nič ni prijetno, ves ljubi dan živeti v zatemnjenih sobah, sama nakupovati in kuhati, in samo zvečer lahko iti na sprehod po manj obljudenih ulicah z gostim pajčolanom preko obraza. Ob prihodnjem popotovanju gospa Baudreixova tega ne bo ponovila.

Tako se odloči za edino, kar ji še preostane: medtem ko bo mož odsoten, bo odgovarjala tudi sama. Tudi tako bo njena čast rešena — in manj dolgočasno je. Saj sploh ni nič dolgočasno. Zakaj ravno poletje je in gospa Baudreixova si zbere majhno obalno mestece na Azurni obali, kjer je samo en hotel in dvoje vil. Tam živi mirno in vse skrbi jo minejo. Tam čaka na brzojavko o vrnitvi zapravljivega moža z mirnejšo in manj trpko nestrpnostjo.

In tako gre leto za letom. Gospod Baudreix odhaja na svoja pregrešna potovanja in gospa na svoja nedolžna.

Da si preskrbi spremembo, spreminja bivališče. Enkrat gre na morje, drugič v gore. Enkrat odide Baudreix sredi decembra na ljubavno popotovanje in gospa Baudreixova, ki je prisiljena odpotovati, bi storila napak, če se ne bi odpeljala na jug. Pelje se v Italijo.

In tokrat, sama si tega ne prizna, toda jaz vam to povem, ni v njeni misli, da jo mož goljufa, nobene, pa tudi prav nobene trpkosti več. Vesela je, čuti se srečno, zabava se.

Odslej ji je popotovanje zabava. Skoro tako velika kakor gospodu Baudreixu. Tudi ona ima drugačne zahteve. Izbere si

majhne, drugovrstne hotele, majhne skromne restavrate, v katerih se dobro jé, kottičke, kamor se ne vozijo z avtom.

Tako srečna je bila, da se je kar razveselila, ko je doma spet srečala prijateljico, gospo Pradineovo. Z njo je bila namreč v Italiji.

Se ne bi hotela peljati spet z njo, tokrat v Alžir? Alžir je za gospo Baudreixovo cilj novega potovanja. Prihodnjič, kadar bo mož spet zabrenčal, se popelje preko Sredozemskega morja. Že si je sestavila popotni načrt in si uredila prtljago. Človek mora biti zmeraj že v naprej pripravljen za na pot, kajti gospod Baudreix navadno zelo iznenada odpotuje.

Toda, če si že pripravljen za na pot, postaneš nestrpen. Gospe Baudreixovi se zdi, da to pot malce dolgo traja, preden najde njen mož primerno zapeljivo popotno spremljevalko. Prav res predolgo! Saj traja več mesecev! In še se mož kar ne more odločiti. Tudi ni opaziti prav nobenih znakov, kakor so rahla vročica, živčnost, raztresenost, koketnost. Vse leto mine, ne da bi gospod Baudreix pokazal kakor koli nameru, zapustiti domače ognjišče. Lahko si mislite, kako živčna postaja gospa Baudreixova zaradi tega. Nekega večera, ko ga gleda spet, kako mirno, poln zadovoljstva sedi pred kaminom, se ne more več dlje premagovati in mu reče:

»Povej no, ali letos res ne misliš nikamor odpotovati?«

Smehljaje se ji odvrne:

»Ah, ne, ne letos, ne prihodnja leta. Najlepše je pa le doma pri ženi. Preveč sem že potoval, veš, zame potovanje nima prav nobenega mika več.«

Prihodnji dan je gospa Baudreixova vložila tožbo na ločitev.

ljudmi, ki niso državni nameščenci, kar izpričuje zanimivo dejstvo, da najdemo vlagatelje tudi iz vrst kmečkega stanu. To zaupanje pa zadruga tudi v polni meri zasluži, saj gleda vedno na to, da je dobil vsak vlagatelj svoj denar točno izplačan in po potrebi celo pred potekom odpovednega roka. Ob koncu leta 1936. so znašale vloge že 2.677.000 din in so narasle do konca aprila 1937. na 3.156.000 din. Vlagatelj je bilo ob začetku leta 1936. 460, na koncu 629, vloge so porasle v teku leta za 764.487 din ali za 39 %. Vlagatelji imajo poleg zakonitih jamstev najboljšo jamstvo v poštini, vestni in previdni upravi.

Ob koncu leta 1936. je štela zadruga 1459 posojiljemalcev in vsota posojil je znašala 3.430.337 din. Število posojiljemalcev je naraslo za 35 %, izposojeni kapital pa za 28 %. Pri določevanju obrestne mere je upoštevala uprava zgolj dobrobit in korist vlagateljev in posojiljemalcev. Zato je obrestovalec nevezane vloge s 4 %, vezane na trimesečno odpoved s 5 %, za posojila pa je zahtevala z vsemi stroški 6 1/2 %. Ker je zadruga znižala obrestno mero na posojila, obdržala pa nespremenjeno obrestno mero na vloge, je letošnji čisti dobiček nekoliko manjši od lanskega in znaša 56.000 din. S tem je uprava dokazala, da ji

ni toliko do tega, da poveča čisti dobiček, kakor predvsem do tega, da služi ciljem in ideji pravega zadrugarstva, t. j. da pomaga svojim članom.

Ob koncu leta 1936. je znašalo število članov 1510 (347 več kakor prejšnje leto), vplačanih deležev je bilo 3591. V smislu sklepov občnih zborov je dajala zadruga posojila do zneska 30.000 din, letošnji občni zbor je dvignil to vsoto na 50.000 din. Vendar je dovoljevala uprava taka posojila le tedaj, če je bilo ugodeno prej vsem prosilcem za manjšo kredite. To je razvidno iz sledeče statistike:

Posojila do 2.000 din je dobilo 705 članov				
" " 4.000 " " " "	288	"	"	"
" " 6.000 " " " "	115	"	"	"
" " 8.000 " " " "	45	"	"	"
" " 10.000 " " " "	18	"	"	"
" " 15.000 " " " "	28	"	"	"
" nad 15.000 " " " "	25	"	"	"

Zadruga posluje skoro popolnoma z lastnimi sredstvi, ker je dolgovala Zvezi nabavljanih zadrug drž. uslužbencev v Beogradu ob koncu leta 1936. samo še 256.482 din. Tudi ta kredit zadruge točno odplačuje v dogovorjenih obrokih.

Po stvarni debati in volitvah, ki niso spremenile odbora, je predsednik zaključil zborovanje. **drp.**

Položaj naših profesorjev

Konec maja so zborovali v Ljubljani srednješolski profesorji, organizirani v Jugoslovanskem profesorskem društvu. Iz poročila predsednika ljubljanske sekcije g. prof. Grafenauerja je posneti, da je ljubljanska sekcija v minulem letu živahno delovala. Vzdrževala je tesne stike s sorodnimi stanovskimi organizacijami, kadar je šlo za skupne zadeve nameščencev prosvetnega ali drugih resorov. Sekcija je nadaljevala zbiranje sredstev za gradnjo profesorskega doma, ki naj bi se postavil ali v Ljubljani, oz. kot letoviški dom nekje v gorah ali ob morju. Dom naj služi članom kot okrevališče, ker slabi gmotni položaj profesorjem sicer ne dovoljuje letovanja. Vprašanje zavarovanja je sekcija rešila tako, da so se člani pridružili bolniškemu društvu državnih in banovinskih uradnikov. — Posebno pozornost je društvo obračalo na reformo učnih načrtov, šolsko upravo in spremembo zakona o monopolu šolskih knjig.

Organizacija je ponovno poudarila na odločujočih mestih, da je treba kar najprej spremeniti in izboljšati uradniški zakon, zlasti pa zvišati prejemke. Tudi glede napredovanja se položaj na žalost ni pravil. Lani je že čakalo na napredovanje zelo mnogo članov, ki so izpolnili predpisane pogoje. Dolež se je to število podvojilo. Navzlic temu ni bilo mogoče doseči niti da bi se postavili suplenti v VIII. skupino. Na to čaka že nad 200 suplentov, ki so že opravili profesorski izpit, neka-

teri čakajo celo po 7 let, drugi pa po dve, tri in še več let. Glavni odbor organizacije in posamezne sekcije so vlagale prošnje in spomenice in opozarjale na izredno slabo gmotno stanje srednješolskih profesorjev. Pri tem pa število absolviranih filozofov, ki so brez službe, neprestano narašča, dasi primanjkuje učnih moči v zavodih.

Organizacija se je pred sprejetjem letošnjega državnega proračuna nadejala, da bo po 1. aprilu vprašanje napredovanja profesorjev ugodno rešeno. Po osnutku letošnjega proračuna je bilo določenih dovolj mest za napredovanje, da bi mogli napredovati vsi, ki so že zadostili pogojem. Tudi za nastavitve novih učnih moči je bil določen zadosten kredit. Navzlic izrečnim obljubam prosvetnega ministrstva napredovanja doslej še niso bila izvedena, ker je kredit za poviške tako nizek, da je napredovanje praktično nemogoče. Zato se pollašča profesorjev opravičena nejevolja, ker ob sedanjih prejemkih, ki ne zadoščajo niti za golo življenje, kaj šele za kritje izdatkov za kulturne potrebe, ni mogoče vzdržati. Kadar pa pride v družino nesreča, bodisi bolezen ali celo smrt, postane položaj naravnost obupen, ker za take nepredvidene izdatke ni prav nobenega kritja. Zato je potrebna kar najnujnejša od pomoči, da proforski stan gospodarsko in s tem tudi moralno popolnoma ne propade.

V imenu raznih odsekov so poročali različni člani, tako za odsek za šolske knjige, za manjšinska vprašanja itd. Vendar

je prevladovalo na zborovanju obravnava gmotnih vprašanj, kar se zrcali tudi iz resolucije, ki vsebuje poglobitve zahteve profesorjev. To so predvsem avtomatsko napredovanje, zvišanje prejemkov, ki naj se določijo v enaki višini kakor sodnikom, priznanje stanarine, kakor jo prejema učitelji, postavitve zadostnega učiteljskega na-

raščaja, znižanje službene dobe na 30 let in priznanje nagrad za šolske obvezne izlete in za privatne in praktične izpite.

Zborovalci so izvolili v glavnem sedanjim odboru in je bil za predsednika izvoljen spet g. prof. Fr. Grafenauer, za podpredsednika pa g. prof. dr. R. Pečovnik iz Maribora.

Zemljiška knjiga

Pravkar je izšel strokovni priročnik pod naslovom »Zemljiška knjiga«, ki ga je sestavil in uredil upok. ravnatelj zemlj. knjige Anton Spendè. Knjiga ima 164 strani običajnega formata zakonikov in je prav lepo tiskana in okusno vezana. Vsebuje 7 poglavitnih delov, ki obravnavajo zemljiško knjigo vobče, vsebujejo vzorce prošenj in vlog, obravnavajo pogodbe in druge listine, takse, vpise v zemlj. knjigo z vzorci vpisov in stvarno kazalo. Upoštevanji so vsi novejši zakoni, tudi že predpisi letošnjega finančnega zakona.

O knjigi je napisal sodnik apelac. sodišča dr. E. Pajnič v »Slov. Pravniku« zelo ugodno oceno, iz katere posnemamo: »Avtor je znan strokovnjak v sodno-pisarniškem poslovanju, posebno v stvarih zemljiške knjige. Že v letu 1911. in 1919. je izdal dvoje priročnih del te vrste, a njegova letošnja, pravkar izdana knjiga z gornjim naslovom prekaša po obsegu in vsebini prejšnji dve. — Praktična vrednost te knjige se najbolj pokaže v njenem 4. poglavju, ki je tudi najboljšnje. Tu so navedeni razni vpisi v najbolj priporočljivi-

vem besedilu, namreč vknjižbe, predznamenbe, zaznambe v mnogobrojnih vrstah in počitve. — To poglavje utegne znatno in ugodno vplivati na enotnost besedila vpisov, ki niso povsod in vselej brezhibni. — Najtopleje priporočam knjigo ne le sodno-pisarniškem osebju, temveč tudi sodniškemu, notarskemu in odvetniškemu naraščaju; koristila bo pa tudi vobče praktikom.«

Že iz tega kratkega posnetka je mogoče spoznati vrednost »Zemljiške knjige«, ki bo dobro služila razen navedenim tudi denarnim zavodom, zadrugam, gospodarskim pisarnam, občinskim ter župnim uradom in zasebnikom.

Knjiga se naroča pri tiskarni J. Blasnika nasl., dd. v Ljubljani, Breg 12, in velja v platno vezana 44 din. Za državne uslužbence je založba dovolila plačilo v štirih zaporednih obrokih.

Nujno potrebni praktični priročnik, ki bo v naši še precej skromni strokovni literaturi zamašil veliko vrzel, prav toplo priporočamo.

Vestnik

Prosimo — preberite! Vse p. n. naročnike, ki so z naročnino v zaostanku, prosimo, da se poslužijo priložene položnice in svoj dolg kar najprej nakažejo. Kriza tudi nas prav tako hudo tlači, kakor vsakogar drugega. Kdor je pa naročnino že plačal, naj položnico shrani ali pa jo da znancu, ki bi se želel naročiti na list. **Uprava.**

Prihodnja številka našega lista zaradi tehničnih zaprek ne izide dne 15. julija, temveč kasneje. Prosimo cenj. naročnike in bralce, naj to oviro upoštevajo in zakašnitev oprostite.

Naše organizacije za zvišanje prejemkov. Dne 8. junija so obiskali zastopniki največjih ljubljanskih strokovnih organizacij drž. uslužbencev g. bana in mu predložili vsebinsko enako se glaseče spomenice, ki poudarjajo absolutno nevzdržnost današnjega gmotnega stanja drž. aktivnih in upokojenih uslužbencev. Na nagovor zastopnika Zdrženja p. t. t. uradnikov g. Šturma, je odgovoril g. ban dr. M. Natlačen, da smatra željo drž. nameščenstva po takojšnjem izboljšanju gmotnega položaja za pravično in umestno, ker ve, da se je stanje zaradi draginje zelo občutno poslabšalo in ker je bila že redukcija sama za večino tako obsežna, da so prejemki padli izpod minimuma. Vesel bo, če bo mogel kaj pomagati, storil bo pa vse, kar je v njegovi moči. — V odposlanstvu so bili zastopniki organizacij učiteljsva (JUJ), p. t. t. uradnikov, meščanskošolskih učiteljev, p. t. t. nižjih uslužbencev, računskih uradnikov, železniških uradnikov in narod. železničarjev (UJNZB).

teljev, p. t. t. nižjih uslužbencev, računskih uradnikov, železniških uradnikov in narod. železničarjev (UJNZB).

† **Prof. Francè Kobal.** Dne 22. junija je po hudi bolezni izdihnil v Ljubljani profesor III. drž. realne gimnazije, Francè Kobal. Dočakal je komaj 56 let. Po rodu ljubljčan je študiral na Dunaju in v Gradcu klasično filologijo, nato pa služil do smrti v Ljubljani. Pokojnik je bil izvršten vzgojitelj, delaven odbornik raznih organizacij — zlasti pri Rdečem križu se je odlikoval s svojo vnemo — in zaslužen kulturni delavec. Dolga leta se je udeleževal kot slovstveni in umetnostni kritik, mnogo prevajal za oder in vodil nekaj let ljublj. gledališče. Prevedel je tudi več knjig v slovenščino, poročal o slovenskih kultur. razmerah v nemške liste in napisal več razprav iz domače zgodovine. Bil je ves čas naročnik in velik prijatelj našega lista, za katerega je večkrat zastavil svojo besedo in vpliv. Plemenitemu šolniku, zvestemu stanovskemu tovarišu in iskreno dobremu človeku ohranijo vsi, ki so ga poznali, najlepši spomin. Zalujočim naše iskreno sožalje!

Za zvišanje prejemkov. Konec maja je posebno odposlanstvo Zdrženja jugoslov. narod. železničarjev in brodarjev predložilo v Sarajevu prometnemu ministru obširno spomenico s poglobitvami zahtevami prometnega osebja. Kot prva točka je prošnja, naj vlada kar najprej izda zakon, da se državnim uslužbencem vrnejo prejemki, priznani jim z zakonom o državnem prometnem osebju (oz. z uradniškim zakonom) iz leta 1931, ki so bili pozneje večkrat znižani, vrnejo naj se jim pa tudi doklade, kakršne so prejeli pred redukcijo v mesecu septembru 1935. Prometni minister je obljubil, da se bo pri ostalih članih vlade zavzel, da se tem upravičenim željam ugodí.

Proslava mednarodnega zadrženega dneva v Mariboru. V nedeljo, dne 4. julija, priredita naša mariborska nabavljalna zadruga in ondota podružnica železničarske nabavljalne zadruge proslavo. Dopoldne ob 10. uri bo zadržno predavanje v Unionu, razni otroški nastopi itd. Ob štirih popoldne bo pa veselica na športnem igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti, z godbo, petjem in umetnim ognjem. Člani naših mariborskih zadrug dobe v zadržnih prodajalnah proste vstopnice. Vsi zadrugarji na proslavo!

Upokojenec.

Današnji številki so priložene čekovne položnice. Prosimo vse cenj. naročnike, da se jih poslužijo in poravnajo zapadlo naročnino. Kdor plačuje naročnino sproti, jamči listu za redno izhajanje. Zamudniki povzročajo naši upravi velike težave in neprijetnosti. Prosimo jih zato, naj — vsaj delno — poravnajo svoj dolg.

Za zvišanje pokojnin. Zagrebška upokojenska organizacija je konec maja, kot vodeče društvo vseh organizacij drž. upokojencev v državi, predložila odločujočim oblastvom daljšo spomenico, s katero opozarja na nujno potrebo takojšnjega zvišanja pokojnin, ker je draginja hudo narasla in že itak nezadostni prejemki držav. upokojencev ne zadoščajo več niti za golo življenje.

Frid. Karinty:

SLON

Sanje so bile grozotne.

Kazen je bila pa zaslužena. Mar mi je bilo treba se s prijateljem B. vse popoldne razgovarjati o teh stvarih? Seveda sem mu obljubil tako napol, da bom na jesen njega in vso njegovo ljubeznivo družino obiskal v Somaliji, prav nasproti Sansibarja, trideset kilometrov od ekvatorja, kjer ima prijatelj cvetovih plantaž banoincev, da ne omenim štiridesetih ladij, ki služijo za izvoz banan. Malenkost! Skratka, kolikor toliko je torej razumljivo, da sem se nekoliko podrobneje pozanimal, kakšne zabave mi bodo med bivanjem v Afriki na izbero. Vrašanje slonov je najgloblje zanimalo mojo pozornost. Prijatelj B. mi je pripovedoval, da naju v pragozdnem grmovju čisto v bližini mesta čaka krdelo kakih sedemdeset do osemdeset slonov in da ima od države lovsko pravico. Če bi me stvar zanimala, me prav rad vzame seboj na lov na slone z gonjači, s čimer si navadno na jesen preganja dolgčas. Nato mi je prijatelj povedal tudi nekaj dogodivščin s sloni, da bi se moral vsakdo čuditi. Najbolj mi je bila všeč ugotovitev, ki sem jo bil sicer že v Brehmu bral, da je slon nenavadno krotka žival, ki človeka nikdar ne napade. Če ga pa hočeš pobiti, je pa že treba ukreniti tako, da ga položiš s prvim strelom, sicer ti lahko huda prede. Maščevanje ranjenega slona je trdovratno in dolgotrajno. Utegne se zgoditi, da zapusti čredo in goščavo in da zasleduje sovražnika več sto milj daleč, mirno, neizprosno, tako dolgo, dokler ga ne dohiti. Nič se ne prenaagli, nič se ne napenja, gre s smrtno gotovostjo, čaka, dokler se sovražnik ne izčrpa, ga zasleduje

dneve in tedne, neprestano mu je za petami, dokler ga z enim samim zamahom ne pobije.

Gotovo sem potem zvečer, preden sem zaspal, mislil na to, in tako se je zgodilo, da sem bil v sanjah že v Somaliji. Že sem bil s prijateljem B. na lovu na slone, in ko se je prekrasen dečko, slon vodnik sam, pripravljal, da prebrede Sambesi, sem predrzo dvignil svojo dobro majhno lankasterko, pomeril na žival in sprožil...

Nato so se mi sanje zmedle. Ves čas sem imel nemiren občutek. Pisane slike vsakršne vrste so kar švigale mimo mene: afriška mesta, Sahara, Timbuktu, oaze, piramide. Tudi sem videl, brez razumljivega razloga, svojega učitelja iz četrte gimnazije, gospoda profesorja Horčika, ki je jahal sfinji na hrbtu in mi očitaje pretil: Ze spet se niste nič pripravili in slona tudi niste zadeli, kar bo imelo neprijetne posledice pri prihodnji konferenci!

Končno sem se pomiril. Bilo mi je, kakor da je afriško potovanje z vsemi neprijetnostmi končano. Bil sem spet doma v Budimpešti in sem se veselil nad počastitvami, s katerimi so me v tolikšni meri obsipali kot slavnega potovalca po Afriki in lovcu na slone.

In tako sedim zdaj v kavarni Hadik za stalno mizo, mirno srebam turško kavo in ravno pripovedujem svoje dogodivščine. Tedaj... tedajci naenkrat pristopi Fric, natakak. Nekoliko v zadregi je, kakor nekdo, ki nečesa popolnoma ne razume. Nagne se mi do ušesa in mi šepne: »Prosimo, gospod urednik, stopite za trenutek na cesto. Iščejo vas...« Nato odvrnem: »No, kaj se pa to pravi: iščejo me? Predvsem, kdo me išče? Ne bi morda najprej povedal svojega imena in me ne bi dal

kar tako meni nič tebi nič klicati na cesto? Kakšne manire pa so to?« Tako se napihujem, Fric pa samo zmigne z rameni: »Prosimo, gospod urednik, bolje bo, če greste ven, meni je res zelo neprijetno hm... ampak dotični res ne more priti semkaj... in tudi bolje je, če ne pride sem noter... Vzbudil bi neljubo pozornost, če bi ga videli tod v kavarni...« Tedajci skočim razsrjen na noge; zdaj sem pa že res razdoveden, kar tečem venkaj...

...in pred kavarno, na širokem asfalt-nem hodniku, neposredno ob vrtecih se vratih stoji skromno, toda odločno ogromen slon... Ogromen slon!... In niti se mi ne zdi neznan. — Z grozo odskočim, slon me pa opazi in dvigne rilec... Zavije ga na znotraj kakor kazalec in s tem kazalcem mi pohlevno, pa na način, ki ne trpi ugovora, pomigne: »Le bliže, le bliže!« — natanko tako, kakor profesor Horčik iz četrte gimnazije, kadar me je v klopi zalotil, če sem prepisoval... In miga mi pohlevno, toda vztrajno, tako dolgo, dokler ne stopim s povešinimi očmi in negotovega koraka predenj... Tedajci me pa strogo nahruli:

»Se mar sme obstreliti dobrega strica slona? No, kako? Ti ušivec ti! Seveda si si že mislil, da te ne zalotim!« In prihodnji trenutek mi primaze z rilecem eno z leve, eno z desne, nato se obrne in odcopota z mirnimi, širokimi koraki po cesti, v smeri proti Afriki, kakor nekdo, ki je svoj posel v Evropi opravil in ne obrne niti glave, da bi videl, kako se mi glasno rezgetaje posmehujejo kavarniški gostje, ki so pridrli na cesto.

Železniške legitimacije

V 11. številki našega lista se je v članku pod tem naslovom vtihotapila pomota, ki bi mogla povzročiti napačno tolmačenje. Iz drugega stavka predzadnjega odstavka sta namreč izpadli dve besedi. Stavek se mora glasiti tako-le: »Najklesnje se naročila za legitimacije (ki bodo veljale od 1. jan. 1938 dalje) morajo predložiti do septembra t. l.« To popravljamo, ker so ponekod upokojenci mislili, da morajo že zdaj predložiti fin. direkciji svoje še neizrabljene letošnje železniške legitimacije. V tem pogledu se je

Obleke kemično čisti, barva, plisir in lika tovarna J. O. S. REICH.

torej držati navodila fin. direkcije, odtisnjena z rdečo stampiljko na čekovnih odrezkih za mesec junij in uradne objave, ki jo danes prinašamo.

Železniške legitimacije upokojencev

Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasa:

Konec leta 1937. prestane veljavnost železniških legitimacij za upokojence v platnicah sive barve. Državni upokojenci in upokojenke, ki prejema pokojnino od dravske finančne direkcije v Ljubljani, naj naroče nove železniške legitimacije za leto 1938. zase in za svoje rodbinske člane že sedaj. Finančni direkciji naj pošljejo nove doprsne fotografije v velikosti 6 x 9 centimetrov. Fotografije jih morajo predstavljati v civilni obleki. Na hrbtu slike je treba razločno zapisati rodbinsko in rojstno ime. Rabljene slike bo direkcija vračala. Poleg slike naj pošljejo upokojenci za vsako legitimacijo 20 din v gotovini. Znesek morejo plačati tudi na čekovni račun finančne direkcije št. 10.011 po čekovni položnici, ki jo dobe pri davčni upravi za 25 par. Na položnici naj označijo, čemu pošiljajo denar.

Za rodbinske člane veljajo žena ali vdova in zakonski otroci. Sinovi uživajo vozno ugodnost do polnoletnosti, hčere pa do omočitve, če jih starši vzdržujejo. Da so hčere samskega stanu, dokažejo upokojenci s potrdilom župnega urada, da jih vzdržujejo, čeprav zanje ne prejema več rodbinske doklade, pa s potrdilom pristojne občine.

Žena in otroci uživajo vozno ugodnost samo, če žive z uslužbencem v rodbinski skupnosti. Rodbinska skupnost obstoji tudi tedaj, ko žena in otroci iz upravičenih razlogov ne žive v istem kraju, kjer živi uslužbenec. Rodbinska skupnost se mora dokazati s potrdilom pristojne občine ali policijske uprave.

Vsa potrdila, ki niso podvržena taksi, se morajo priložiti fotografiji.

Dosedanje železniške legitimacije, izdane po pravilniku iz leta 1930., preden je stopil v veljavo občni pravilnik o voznih

in prevoznih ugodnostih z dne 4. jul. 1936, bodo morali državni upokojenci v januarju 1938 poslati finančni direkciji, da jih vrne direkciji državnih železnic. Svoje slike smejo upokojenci iz njih odstraniti.

UČITELJSKI DOM V LJUBLJANI ŽIBERTOVA ULICA

Sprejme v svoj dijaški internat nekaj srednješolcev. Cene zmerne. Stanovanje higienično. Hrana meščanska. Pomoč pri učenju! Uspehi prav dobri.

ZAHTEVAJTE PROSPEKT!

**! PORAVNAJTE
NAROČNINO !**

KNJIGARNA

Ljubljana

Frančiškanska ulica 6

Telefon št. 3307

Račun poštne hranilnice št. 10.761

Maribor

Palača Banovinske hranilnice

Telefon št. 2628

Izdeluje diazo-amoniak-papir „JASNIT“ za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

Učiteljske tiskarne

priloga cenjenemu občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira pisemskega papirja, razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Kupujte svoje potrebščine

pri tiskarnah ki inserirajo

v „NAŠEM GLASU“

Priloga cenjenemu občinstvu

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 8% proti zagnambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

ZEFIR, POPELIN, TOURING
za moške srajce, Gradl za spodnje hlače, izborne kakovosti v najnovjših vzorcih priloga

ROBERT GOLI
LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA 3

Učiteljska tiskarna

Ljubljana

Frančiškanska ulica

Telefon št. 2312

Račun pošl. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejših do najmodernejših

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

Lastna tvornica šolskih zvezkov

TOVARNNA VIDMAR

izdeluje dežnike, nogavice vseh vrst in svileno trikot-perilo
Trgovine: v Ljubljani, Pred Škofijo 19 in Prežernova ulica 20, Zagreb, Jurišičeva ulica 8 in Ilica 41a, Beograd, Kralja Milana 5, Novi Sad, Kralja Aleksandra 22

Prvovrstne kvalitete, nizke cene!

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin c. v. z. g. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 • Telefon št. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi, itd.

A. ŠARABON, Ljubljana

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe

Velepražarna za kavo • Mlini za dišave
Glavna zaloga rudninskih vodâ

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priloga svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gospodom uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

SVILO

pravo in umetno,
moderne vzorce, za
damske obleke in

MANUFAKTURO
vseh vrst v veliki izbiri
dobro in poceni
kupite pri znani tiskarni

NOVAK

MANUFAKTURNA TRGOVINA
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 15
PRINUNSKI CERKVI